

Sygn. akt: III AUa 474/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Janina Kacprzak

Sędziowie: SSA Iwona Szybka (spr.)

SSO del. Joanna Baranowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Sztuka

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **M. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o prawo do wypłaty odsetek za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 31 stycznia 2013 r.,

na skutek apelacji M. L. i organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 15 listopada 2013 r., sygn. akt: VIII U 2611/13,

1. z apelacji organu rentowego zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1a) w ten sposób, że odsetki przyznaje od dnia 21 grudnia 2012 r. i oddala apelację w pozostałej części;

2. oddala apelację M. L..

Sygn. akt III AUa 474/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 listopada 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi:

- w punkcie pierwszym zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 11 kwietnia 2013 roku, w ten sposób, że zobowiązał Zakład do wypłaty na rzecz M. L. odsetek ustawowych: a) od kwot świadczeń emerytalnych wypłaconych za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 listopada 2012 roku - od dnia 23 listopada 2012 roku do dnia 10 stycznia 2013 roku; b) od kwoty świadczenia emerytalnego wypłaconego za miesiąc grudzień 2012 roku - od dnia 21 grudnia 2012 roku do dnia 10 stycznia 2013 roku;

- w punkcie drugim oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Sąd pierwszej instancji za podstawę orzeczenia przyjął następujące ustalenia faktyczne: M. L., urodzona w dniu (...), wniosek o emeryturę złożyła w dniu 17 sierpnia 2009 roku. Decyzją z dnia 3 września 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał wnioskodawczyni emeryturę od dnia 1 sierpnia 2009 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, ustalając stały termin płatności emerytury na 20 dzień każdego

miesiąca. Wnioskodawczyni od dnia 1 grudnia 1986 roku była zatrudniona w Uniwersytecie (...) w pełnym wymiarze czasu pracy. Decyzją z dnia 10 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wstrzymał wnioskodawczyni wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 roku z uwagi na kontynuowane zatrudnienie. Odwołanie wnioskodawczyni od powyższej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 20 lutego 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt IX 1165/11. Na skutek apelacji M. L. Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt III AUa 711/12 zmienił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 20 lutego 2012 roku oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego z dnia 10 października 2011 roku, w ten sposób że przyznał M. L. prawo do wypłaty emerytury, którą wstrzymano od dnia 1 października 2011 roku. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny w Łodzi podniósł, iż Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 roku sygn. K 2/12, uznał, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego został ogłoszony w Dzienniku Ustaw dnia 22 listopada 2012 roku i z tą datą nastąpiły skutki w nim przewidziane. Wykonując prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 grudnia 2012 roku organ rentowy wypłacił wnioskodawczyni zaległą emeryturę za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 stycznia 2013 roku w kwocie 30.945,25 złotych. Wskazana kwota została zaksięgowana na rachunku bankowym wnioskodawczyni w dniu 11 stycznia 2013 roku. W dniu 28 marca 2013 roku wnioskodawczyni wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o wypłatę odsetek za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 stycznia 2013 roku. Decyzją z dnia 11 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. L. prawa do wypłaty odsetek za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 stycznia 2013 roku. W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie M. L. za zasadne w części. Po przywołaniu treści art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych Sąd Okręgowy wskazał, że nie ma żadnych podstaw do uznania, iż do dnia ogłoszenia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku podjętego w sprawie sygn. akt K 2/12, to jest do dnia 22 listopada 2012 roku, opóźnienie w wypłacie świadczenia spowodowane jego zawieszeniem w wyniku wydania decyzji wstrzymującej emeryturę w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy, było następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność na podstawie powołanych przepisów ustawy systemowej, a tym samym brak jest jakichkolwiek podstaw do zasądzenia odsetek za ten okres. ZUS wydając decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury działał zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami. Sąd Okręgowy uznał, że odmiennie natomiast kształtuje się sytuacja odpowiedzialności organu rentowego, a tym samym prawa wnioskodawczyni do odsetek, od dnia następnego po dacie ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego tj. od dnia 23 listopada 2012 roku. Za okres od dnia 23 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy uznał odpowiedzialność organu rentowego i przyznał skarżącej prawo do odsetek. Sąd wskazał, iż w okresie do dnia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, tj. do dnia 22 listopada 2012 roku, organ rentowy nie mógł dokonać samodzielnej oceny zgodności z Konstytucją obowiązującego przepisu prawa, gdyż nie jest organem do tego uprawnionym. Obowiązkiem ZUS było stosowanie obowiązujących przepisów. Natomiast w dacie ogłoszenia orzeczenia Trybunału (tj. w dniu 22 listopada 2012 roku) organ rentowy miał pełną świadomość, iż zawieszenie emerytury w przypadku wnioskodawczyni było niezgodne z Konstytucją. Tym samym, dokonując prawidłowej interpretacji orzeczenia Trybunału, winien był dokonać wypłaty zaległej emerytury. Należnych ubezpieczonej świadczeń organ rentowy nie wypłacił aż do dnia 11 stycznia 2013 roku, a zatem do dnia następnego po ogłoszeniu wyroku Trybunału tj. od dnia 23 listopada 2012 roku ZUS pozostawał w opóźnieniu w wypłacie tego świadczenia. W konsekwencji Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że brak wypłaty emerytury obciąża w całości i wyłącznie organ rentowy, gdyż wynikał on z błędnej interpretacji daty utraty mocy obowiązującej powołanych wyżej przepisów, w kontekście orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. W dalszej kolejności Sąd Okręgowy zajął się rozważaniem możliwości zastosowania, do określenia daty od której należą się odsetki, przepisu art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zdaniem Sądu Okręgowego przepis ten odnosi się wyłącznie do sytuacji, gdy wyjaśnienie okoliczności koniecznych do wydania decyzji nie nastąpiło wskutek błędu organu rentowego, natomiast w przypadkach błędu organu rentowego zastosowanie ma przepis art. 133 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który w ustępie 1 punkt 2 pozwala, w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy

prawa do świadczeń lub ich wysokości, na wypłatę przyznanego lub podwyższonego świadczenia, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył apelacją organ rentowy w zakresie punktu pierwszego zarzucając naruszenie prawa materialnego, w szczególności art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 118 ust. 1, art. 116 ust. 5 i art. 100 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS poprzez niewłaściwą wykładnię przepisów i ich zastosowanie polegające na przyjęciu, że organ rentowy jest zobowiązany do wypłaty odsetek z powodu opóźnionego terminu wypłacenia wyrównania emerytury w następstwie okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność. Wskazując na powyższą podstawę apelacji organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 11 kwietnia 2013 r. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że nie zgadza się z interpretacją Sądu Okręgowego, który przyznał ubezpieczonej prawo do wypłaty odsetek, w sytuacji gdy wypłata emerytury zawieszona od 1 października 2011 r. nastąpiła w oparciu o prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego, który nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego i w związku z tym nie ma podstaw do przyznania odsetek. Organ rentowy dodatkowo podniósł, że z uwagi na trwające w tej sprawie postępowanie odwoławcze, a następnie apelacyjne, zmuszony był do oczekiwania na zakończenie procesu, w którym została ustalona ostatnia okoliczność pozwalająca na podjęcie decyzji w sprawie wypłaty emerytury oraz okresu jej wyrównania. Organ rentowy wyraził pogląd, że utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego następuje z chwilą wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego i orzeczenie ma w tym zakresie charakter konstytutywny, jednocześnie przyznał, że Sądy w tej kwestii wypracowały odmienne orzecznictwo. Zdaniem skarżącego uznawanie jednak w takich okolicznościach decyzji organu rentowego za błędną jest rozumiane zbyt szeroko i powoduje przerzucanie odpowiedzialności w przypadkach wadliwej techniki legislacyjnej wyłącznie na organ rentowy, a w rezultacie w wyniku zasądzenia odsetek także na wszystkich ubezpieczonych, którzy są udziałowcami FUS.

Ubezpieczona M. L. wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w zakresie punktu pierwszego podpunktu „a” zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez błędne zastosowanie art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych i przyjęcie, że należą jej się odsetki od kwot świadczeń emerytalnych za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 listopada 2012 roku - od dnia 23 listopada 2012 roku do dnia 10 stycznia 2013 roku. Wniosła o zmianę wyroku w części dotyczącej pkt. l.a) i zasądzenie na jej rzecz od kwot świadczeń emerytalnych wypłaconych za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 listopada 2012 roku odsetek ustawowych za okres od dnia 21 października 2011 roku do dnia 10 stycznia 2013 roku. W uzasadnieniu skarżąca podniosła, iż wyroki Trybunału Konstytucyjnego oraz Sądu Apelacyjnego wskazują jednoznacznie, że działanie organu rentowego w oparciu o ustawę niezgodną z Konstytucją RP było niesłuszne i to nie od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, lecz od początku (to jest przynajmniej od dnia 1 października 2011 roku). Zdaniem skarżącej skoro zgodnie z tymi wyrokami ZUS ponosi odpowiedzialność za niewypłacanie emerytury za okres od października 2011 roku, to jest on także odpowiedzialny za niewypłacenie odsetek za cały okres od 1 października 2011 roku do 10 stycznia 2013 roku. Dodatkowo skarżąca wskazała na oczekującą na wejście w życie ustawę z dnia 13 grudnia 2013 roku o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku, która w art. 4 przyznaje prawo do zawieszonyj emerytury wraz z odsetkami.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 17 grudnia 2014 roku organ rentowy poparł swoją apelację i wniósł o oddalenie apelacji ubezpieczonej. M. L. poparła swoją apelację i wniósł o oddalenie apelacji organu rentowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacji organu rentowego okazała się zasadna częściowo, a mianowicie w zakresie punktu 1 a wyroku w odniesieniu do daty początkowej, od której należą się ubezpieczonej odsetki od kwoty wyrównanego świadczenia emerytalnego. Na wstępie podnieść należy, że prawidłowo Sąd Okręgowy ocenił skutki derogacyjne niekonstytucyjnego art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku

z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Utrwalony jest w orzecznictwie pogląd o retroaktywnym skutku orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego derogujących konkretne przepisy, jako niezgodne z Konstytucją RP, który należy rozumieć w ten sposób, że uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją przepis prawa nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2014 r., III UZP 3/13 i powołane tam orzecznictwo, opubl. LEX) . Nie ma zatem racji organ rentowy wywodząc w swej apelacji, że utrata mocy obowiązującej niekonstytucyjnych przesypów nastąpiła dopiero z chwilą wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. zapadłego w sprawie sygn. akt K 2/12, to jest z dniem 22 listopada 2012 roku. Ponieważ apelacja podniosła także zarzut braku odpowiedzialności organu rentowego z uwagi na brak orzeczenia Sądu Apelacyjnego stwierdzającego jego odpowiedzialność, a w konsekwencji zarzut naruszenia art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zauważyć trzeba, że w prawie ubezpieczeń społecznych kwestia odsetek od nieterminowo wypłaconego świadczenia uregulowana została wyczerpująco w art. 85 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. W regulacji art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS chodzi o wynikający z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązek zapłaty odsetek, w sytuacji, gdy organ rentowy nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Natomiast art. 118 ust. 1a tej ustawy stanowi, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji; organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. W judykaturze ukształtował się pogląd, że językowa wykładnia przytoczonych przepisów prowadzi do wniosku, iż obligatoryjne stwierdzenie przez organ odwoławczy (sąd ubezpieczeń społecznych), w trybie przewidzianym w art. 118 ust. 1a zdanie drugie ustawy o emeryturach i rentach odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji dotyczy tylko przypadków, w których organ wydaje decyzje "w sprawie prawa do świadczenia" lub "ustalenia jego wysokości". Chodzi zatem jedynie o decyzje wydawane w przedmiocie ustalenia prawa do emerytury (lub innych świadczeń określonych w ustawie o emeryturach i rentach) albo ustalenia wysokości tego świadczenia. Natomiast spoczywający na sądzie ubezpieczeń społecznych obowiązek wydania rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 118 ust. 1a zdanie drugie ustawy o emeryturach i rentach, nie dotyczy spraw o innym przedmiocie rozpoznania niż ustalenie prawa do świadczenia lub ustalenie jego wysokości, co oznacza, że wydanie rozstrzygnięcia na podstawie art. 118 ust. 1a zdanie drugie ustawy o emeryturach i rentach jest w tych sprawach niedopuszczalne, gdyż prowadzi do wyjścia poza przedmiot rozpoznania odwołania wyznaczony zakresem decyzji organu rentowego. Oznacza to, że w sprawach z odwołania od decyzji wydanych w przedmiocie wstrzymania wypłaty świadczeń oraz wznowienia ich wypłaty, przepis art. 118 ust. 1a zdanie drugie ustawy o emeryturach i rentach nie ma zastosowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2013 r., I UK 198/13, LEX nr 1439380; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2013 r., I UK 188/13, LEX nr 1448695; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 czerwca 2014 r., III AUa 1548/13, LEX nr 1493754). Tym samym stwierdzić należy, że brak orzeczenia Sądu Odwoławczego w sprawie III AUa 711/12 o odpowiedzialności organu rentowego nie miał żadnego wpływu na przyszłe roszczenie ubezpieczonej o odsetki. Wypłatę odsetek uzasadnia treść art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W rozpoznawanej sprawie uznać jednak należało, że obowiązek wypłaty odsetek od świadczeń emerytalnych wypłaconych za okres od 1 października 2011r. do 30 listopada 2012r. powstał z dniem 21 grudnia 2012r., a nie jak przyjął Sąd Okręgowy od dnia 23 listopada 2012r. W dniu 22 listopada 2012 roku opublikowany został w Dzienniku Ustaw wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Termin płatności świadczenia emerytalnego wnioskodawczyni miała ustalony na 20 dzień każdego miesiąca, a wobec tego w dniu 20 grudnia 2012r., czyli w najbliższym terminie płatności, powinna nastąpić wypłata świadczenia i od dnia 21 grudnia 2012 roku organ rentowy pozostawał w zwłoce, a zatem od tej daty przysługują ubezpieczonej odsetki od kwoty wyrównania określonego w punkcie 1a wyroku. Nie można natomiast zasadnie twierdzić, że już w dniu 23 listopada 2012r. organ rentowy pozostawał w opóźnieniu z wypłatą

wyrównania emerytury, skoro ustawa przewiduje termin do wydania decyzji. Niezasadnie natomiast organ rentowy podnosi, że zmuszony był do oczekiwania na zakończenie postępowania przed Sądem Apelacyjnym. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego derogujący z mocą wsteczną przepisy, które zastosował ZUS w odniesieniu do zawieszenia emerytury wydany został 13 listopada 2012r., a opublikowany w dniu 22 listopada 2012r. Błędnie więc organ rentowy upatrywał konieczności rozstrzygnięcia w zakresie przyznania ubezpieczonej wypłaty zawieszonoego świadczenia od wyroku Sądu Apelacyjnego.

W świetle przytoczonych uwag uznać należało, że zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okazał się tylko częściowo zasadny. Bezzasadne okazały się natomiast pozostałe zarzuty apelacyjne.

Apelacja ubezpieczonej podlegała oddaleniu w całości. Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska skarżącej, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do zapłaty odsetek za cały okres, poczynwszy od daty wstrzymania wypłaty świadczenia. Poza sporem powinno być, że decyzja organu rentowego z dnia 10 października 2011 roku wstrzymująca prawo do emerytury miała w dacie jej wydania podstawę prawną w obowiązujących przepisach, a konkretnie w art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw i art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dało podstawę do zmiany decyzji wstrzymującej z dnia 10 października 2011r. i podjęcia wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011r. Jednocześnie jednak nie można z tego wywieść, że organ rentowy jest zobowiązany do wypłaty odsetek za cały okres wstrzymania wypłaty emerytury. Zgodnie bowiem z treścią art. 85 ust. 1 jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Możliwość odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie odsetek za cały okres, w którym wypłata świadczenia była wstrzymana byłaby uzasadniona tylko wówczas, gdyby uznać, że decyzja organu rentowego zawieszająca prawo do emerytury i wstrzymująca wypłatę tego świadczenia stanowiła następstwo błędu tego organu w rozumieniu art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który w judykaturze jest wprawdzie rozumiany szeroko (por. powołany przez Sąd pytający wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2011 r., I UK 332/10, LEX nr 811827 i orzecznictwo w nim przytoczone), jednakże nie obejmuje sytuacji, w której organ rentowy (w chwili wydania decyzji) działa na podstawie nie budzących wątpliwości interpretacyjnych przepisów ustawy, które bez wątplenia korzystają z domniemania konstytucyjności aż do chwili uznania ich przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją. Decyzja wydana w takich warunkach nie może też być uznana za bezprawną, gdyż podstawa prawna do jej wydania odpadła dopiero po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Należy zatem uznać, że decyzja taka stanowi przypadek, w którym opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2014 r., III UZP 3/13, opubl. LEX). Dlatego też podniesiony przez ubezpieczoną zarzut naruszenia art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych okazał się bezzasadny.

Co się zaś tyczy ustawy z dnia 13 grudnia 2013 roku o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 169), to stwierdzić należy, że zgodnie z treścią art. 8 emeryci, w przypadku których wypłata zawieszonoego emerytury została ustalona na podstawie prawomocnego wyroku sądu, w którym sąd nie orzekł o odsetkach albo roszczenie o odsetki zostało oddalone, mogą złożyć wniosek o wypłatę odsetek od zasądzonej kwoty. Postępowanie oparte na powyższej

ustawie jest zatem postępowaniem wnioskowym i wymaga złożenia przez zainteresowanego wniosku do organu rentowego.

Kierując się powyższymi motywami, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 orzekł jak w punkcie 1 wyroku, a na podstawie art. 385 k.p.c. jak w punkcie 2.